

Børge Sved

Leder Kultur
borge.sved@adresseavisen.no

Black Lives Matter-kampanjen har blitt kunst i Kunsthallen

Demonstrasjonsplakater og skilt stilles nå ut sammen med verk av danske Dea Trier Mørch som i fjor gjorde suksess på Louisiana.

»Trondheim Kunst

Soloutstillingen med verk av den danske kunstneren og aktivisten Dea Trier Mørch (1941-2001), som nå vises ved Kunsthall Trondheim, er et samarbeid med Louisiana moderne kunstmuseum utenfor København.

– Dette er den største presentasjonen av hennes kunstnerskap, og dermed også en stor anerkjennelse av henne som kunstner, forteller Carl Martin Faurby, programkurator ved Kunsthall Trondheim. Han sikter til at Trier Mørch ikke nødvendigvis var helt inne i kunsteliten, men en kunstner som laget trykk alle kunne ha råd til.

I selskap med verdenskjente kunstnere på Louisiana ble utstillingen «Inn i verden» med Dea Trier Mørchs linoleum-

strykk en kjempesuksess da den ble vist der for halvannet år siden.

I samkvem med verdenseliten

– Det ble en helt uventet «blockbuster» for Louisiana, og det var nok noe i tiden som gjorde at mange ble tiltrukket av den hjemlige sfæren som hun uttrykker. Hun har et navn, men er ikke kjent på samme måte som verdenseliten av kunstnerne man kan se på Louisiana. Men mange har et trykk av Dea Trier Mørch, også her til lands.

Hun var en politisk aktivist, reverød og kommunist. Det var veldig tydelig i hennes kunstnerskap at hun var en samfunnsengasjert person med et verdsett på venstrefløen, forteller Faurby.

– Fremfor alt var hun kvinne og mamma, noe som er en viktig del av hennes kunstnerskap.

Carl Martin Faurby programkurator ved Kunsthall Trondheim foran noen av plakatene som vises på utstillingen Lift Every Voice. FOTO: RUNE PETER NESS

Hun har selv sagt at det var grunnen til at hun ble forfatter, at hun kunne sitte hjemme og skrive. Det var langt mer forenlig med å være mamma, enn det å skulle reise rundt som billedkunstner.

Gikk sin egen vei

Det var flere stemmer på venstrefløen som mente at Trier Mørch engasjerte seg i helt feil spørsmål. At hun heller burde konsentrere seg om den store, internasjonale kampen, og ikke sysle med det hjemlige, nære.

– Hun var en aktivist som slett ikke var med på hva som helst, men hadde sin egen posisjon.

– Hva slags posisjon har hun i dag?

– Jeg tror denne utstillingen bidrar til å gi Dea en høyere status i kunstverdenen, men hun er nok et «hverdagsnavn» for de fleste. Ikke minst på grunn av boken «Vinterbarn» som mange husker henne for. Hun var gift med multikunstneren Troels Trier, og som det så ofte var mellom kvinner og menn, fikk han gjerne mer oppmerksomhet enn henne. De var begge medlemmer av kunstnerkollektivet Røde Mor som var et symbol på hippiekulturen i Danmark, sier Faurby.

Utstillingen «Inn i verden» med Dea Trier Mørch er nå koblet sammen med utstillingen «Lift Every Voice». Sistnevnte er et prosjekt som ble startet i Oslo av Michelle Tisdell basert på demonstrasjonene rundt «Black Lives Matter»-kampanjen».

Plakater og skilt som kunstuttrykk

– Tisdell jobber på Nasjonalbiblioteket og ser hvor fort noe faller ut av historien, med mindre det blir tatt vare på. Derfor tok hun initiativ til å samle inn skiltene, plakatene og historiene fra folk som deltok på «Black Lives Matter»-demonstrasjonen i Oslo, forteller Faurby.

– Tanken er å lage et formidlingsprogram for skolebarn og andre om hva det vil si å protestere og at dette er demokratisk verktøy. Dette er erfaringsbasert formidling der det også er viktig å få frem hvilke motiver folk har for å protestere.

– Utstillingen med Dea Trier Mørch blir nå enda mer aktuell når vi setter den i sammenheng med «Black Lives Matter»-kampanjen, og viser hvordan vi kan trekke henne inn i samtiden, supplerer Stefanie Hessler, direktør for Kunsthall Trondheim.

Den verdensomspennende protestaksjonen som oppsto i etterkant av at George Floyd ble drept under en politiaksjon i USA er åpenbart noe Dea Trier Mørch ville ha engasjert seg i dersom hun hadde levd i dag, påpeker Hessler og Faurby.

– Alle har en stemme

– Deas bilder er tydelig fra en annen tid i form av at hun snakker på vegne av undertrykte mennesker. I dag har folk flest en egen stemme, og derfor syntes vi tittelen «Lift Every Voice» passet så godt til denne utstillingen med over 50 opprop i form av plakater. Forskjellen mellom Deas aktivisme, og aktivismen vi ser i dag, ligger først og fremst i at vi har blitt oppmerksomme på at folk vil si fra selv og ikke ha folk til å snakke på vegne av seg, hevder Faurby.

Kunsthall Trondheim tar gjerne imot plakater fra «Black Lives Matter»-demonstrasjonene som var i Trondheim da hele verden aksjonerte mot rasisme i begynnelsen av juni i år.

Utstillingene åpner 26. november og blir stående til 23. januar 2021.

ANNEMONA GRANN 48185 875
annemona.grann@adresseavisen.no

Kunsthall Trondheim åpnet to utstillinger torsdag 26. november, en utstilling av Dea Trier Mørch – Inn i verden, og Lift Every Voice.